

Ενότητα 10^η Ο Σωκράτης για τη φιλία

Τούτο μὲν πολλῶν ἀκούω,	Αυτό βέβαια ακούω από πολλούς,
ὡς πάντων κτημάτων, κράτιστόν ἐστι φίλος	ὅτι δηλαδή από όλα τα περιουσιακά στοιχεία το πιο σημαντικό είναι ένας φίλος,
σαφῆς καὶ ἀγαθός,	πιστός και καλός,
παντὸς δὲ μᾶλλον ἐπιμέλονται οἱ πολλοὶ ἢ φίλων κτήσεως	ὅμως οι περισσότεροι φροντίζουν πιο πολύ για οτιδήποτε άλλο παρά για την απόκτηση φίλων.
Καὶ γὰρ οἰκίας καὶ ἀγρούς καὶ ἀνδράποδα	Γιατί πράγματι, σπίτια και αγρούς και δούλους
καὶ βοσκήματα καὶ σκεύη ἐπιμελῶς κτῶνται,	και ζῶα και σκεύη αποκτούν με επιμέλεια
φίλον δέ, ὃ μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι φασιν,	αλλά φίλο, που λένε ότι είναι πολύ μεγάλο αγαθό
οὐχ ὅπως κτήσωνται φροντίζουσι.	δε φροντίζουν να αποκτήσουν.
Καίτοι ποῖος ἵππος ἢ ποῖον ζευγὸς	Και ὅμως ποιο ἄλογο ἢ ποιο ζευγάρι ζῶων
οὕτω χρήσιμόν ὥσπερ ὁ χρηστὸς φίλος;	εἶναι τόσο χρήσιμο ὅσο βέβαια εἶναι ὁ καλὸς φίλος;
Ποῖον δὲ ἀνδράποδόν οὕτως εὖνουν καὶ παραμόνιμον;	Και ποιος δούλος εἶναι τόσο καλοπροαίρετος και σταθερός;
ἢ ποῖον ἄλλο κτῆμά οὕτω πάγχρηστον;	ἢ ποιο ἄλλο ἀπόκτημα εἶναι τόσο χρήσιμο σε ὅλα;
Ὅ γὰρ ἀγαθὸς φίλος	Γιατί ὁ καλὸς φίλος
ἐαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλλείπον τῷ φίλῳ	αφιερώνεται στην κάλυψη των αναγκών του φίλου του
καί, ἂν τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέη, συνεπισχύει,	και, αν χρειάζεται να κάνει αυτός καλό σε κάποιον, τον ενισχύει βοηθώντας τον,
ἂν τέ τις φόβος ταραττή συμβοηθεῖ	και αν τον ταρατίζει κάποιος φόβος, τον βοηθάει μαζί με άλλους
καὶ εὖ μὲν πράττοντα πλεῖστα εὐφραίνει,	και ὅταν αυτός ευτυχεί, του προσφέρει πολύ μεγάλη ευχαρίστηση,
σφαλλόμενον δὲ πλεῖστα ἐπανορθοῖ.	ενώ ὅταν δυστυχεί, καταβάλλει πάρα πολλές προσπάθειες να τον στήσει πάλι στα πόδια του.
Ἄλλ' ὅμως ἔνιοι πειρῶνται δένδρα μὲν θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἕνεκεν,	Αλλά ὅμως μερικοί προσπαθοῦν να καλλιεργήσουν δέντρα για τον καρπὸ τους,
τοῦ δὲ παμφωρωτάτου κτήματος, ὃ καλεῖται φίλος,	ενώ τὸ ἀπόκτημα που παράγει κάθε λογῆς καρπούς, τὸ ὁποῖο ονομάζεται φίλος,
ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλεῖστοι ἐπιμέλονται.	οι περισσότεροι τὸ φροντίζουν με βραδύτητα και ἀμέλεια.

Παράλληλα κείμενα

Πρώτο παράλληλο κείμενο

Στο παρακάτω απόσπασμα αναφέρονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε να υπάρξει πραγματική φιλία μεταξύ δύο ανθρώπων.

Κείμενο	Μετάφραση
<p>Ἄλλ' ἡ φιλία στάσιμόν τι ζητεῖ καὶ βέβαιον ἦθος καὶ ἀμετάπτωτον ἓν μιᾷ χώρᾳ καὶ συνηθείᾳ· διὸ καὶ σπάνιον καὶ δυσεύρετόν ἐστι φίλος βέβαιος.</p> <p>Πλούταρχος, Περὶ πολυφιλίας 97b 6-9</p>	<p>Αλλά η φιλία ζητάει κάτι σταθερό και σίγουρο χαρακτήρα και αμετάβλητο στην ίδια θέση και στην ίδια στενή σχέση· γι' αυτό ο σίγουρος φίλος είναι κάτι και σπάνιο και δυσεύρετο.</p>

Δεύτερο παράλληλο κείμενο

Στο παρακάτω απόσπασμα εξετάζεται αν ένας ευτυχισμένος και αυτάρκης άνθρωπος έχει ανάγκη από φίλους ή όχι.

Κείμενο	Μετάφραση
<p>Ἀμφισβητεῖται δὲ καὶ περὶ τὸν εὐδαίμονα, εἰ δεήσεται φίλων ἢ μή. Οὐθὲν γὰρ φασὶ δεῖν φίλων τοῖς μακαρίοις καὶ αὐτάρκεσιν· ὑπάρχειν γὰρ αὐτοῖς τάγαθα· αὐτάρκεις οὖν ὄντας οὐδενὸς προσδεῖσθαι, τὸν δὲ φίλον, ἕτερον αὐτὸν ὄντα, πορίζειν ἢ δι' αὐτοῦ ἄδυνατέϊ.</p> <p>Ἀριστοτέλης, Ἠθικὰ Νικομάχεια 1169b</p>	<p>Υπάρχει διαφωνία σχετικά με τον ευτυχισμένο αν χρειάζεται φίλους ή όχι. Ισχυρίζονται δηλαδή κάποιιοι ὅτι δε χρειάζονται φίλους οι ευτυχισμένοι και αυτάρκεις· γιατί υπάρχουν σ' αυτούς τα αγαθά· επειδή, λοιπόν, είναι αυτάρκεις, δε χρειάζονται κανέναν, ενώ ο φίλος, επειδή είναι διαφορετικό άτομο, εξασφαλίζει αυτά τα οποία ο καθένας, μόνος του δεν μπορεί να προμηθευτεί.</p>

Τρίτο παράλληλο κείμενο

Σε αυτό το απόσπασμα εκφράζεται η άποψη ότι η φιλία είναι αναγκαία στη ζωή του ανθρώπου και σαφώς προτιμότερη από όλα τα αγαθά.

Κείμενο	Μετάφραση
<p>Μετὰ δὲ ταῦτα περὶ φιλίας ἔποιτ' ἂν διελθεῖν· ἔστι γὰρ ἀρετὴ τις ἢ μετ' ἀρετῆς, ἔτι δ' ἀναγκαιότατον εἰς τὸν βίον. Ἄνευ γὰρ φίλων οὐδεὶς ἔλοιτ' ἂν ζῆν, ἔχων τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα· καὶ γὰρ πλουτοῦσι καὶ ἀρχὰς καὶ δυναστείας κεκτημένοις δοκεῖ φίλων μάλιστ' εἶναι χρεῖα.</p> <p>Ἀριστοτέλης, Ἠθικὰ Νικομάχεια 1155a</p>	<p>Μετά από αυτά θα μπορούσαμε στη συνέχεια να συζητήσουμε για τη φιλία· γιατί (η φιλία) είναι είδος ἀρετῆς ή συνυφασμένη με αυτή και ακόμη κάτι πάρα πολύ αναγκαίο στη ζωή. Γιατί χωρίς φίλους κανείς δε θα προτιμούσε να ζει, έχοντας όλα τα υπόλοιπα αγαθά· γιατί και οι πλούσιοι και αυτοί που έχουν αποκτήσει αξιώματα και εξουσία θεωρούν ότι είναι πάρα πολύ μεγάλη ανάγκη να έχουν φίλους.</p>